

ข้อมูลทั่วไปของอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

๑.๑ ความเป็นมาของอำเภอบ้านลาด

เดิมอำเภอบ้านลาด เป็นท้องที่ขึ้นอยู่กับอำเภอลองกระแซง (ปัจจุบันเป็นอำเภอเมืองเพชรบุรี) แต่เนื่องจากอำเภอลองกระแซงมีพื้นที่กว้างขวางยากต่อการอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ประชาชน ทำให้การดูแลทุกข์สุขของประชาชนไม่ทั่วถึง ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๔๕๙ จึงได้แยกออกจากอำเภอลองกระแซง และได้ยกฐานะเป็นอำเภอ เรียกว่า “อำเภอท่าช้าง” ซึ่งตั้งอยู่ที่หน้าวัดโพธิ์กรู และในปี ๒๔๖๕ ได้ย้ายที่ทำการอำเภอไปตั้ง ณ บ้านวังขนวน หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านลาด และได้เปลี่ยนชื่ออำเภอใหม่เป็น “อำเภอบ้านลาด”

๑.๒ คำขวัญอำเภอบ้านลาด

“ละมุดหวาน น้ำตาลสดเด็ด ชมพู่เพชรเลิศล้ำ สายน้ำศักดิ์สิทธิ์ ชีวิตนักปราชญ์”

๑.๓ ข้อมูลสภาพทั่วไปและการวิเคราะห์สถานการณ์ของอำเภอในปัจจุบัน

๑.๓.๑ ที่ตั้งอำเภอ อำเภอบ้านลาดตั้งอยู่ทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดเพชรบุรี ห่างจากจังหวัดเพชรบุรี ประมาณ ๘ กิโลเมตร อำเภอบ้านลาด มีเนื้อที่ ๒๙๘.๑๓๘ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๙๐,๓๙๒ ไร่ ลักษณะภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ เป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การปลูกพืชทุกชนิด มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น พื้นที่ด้านตะวันตกเป็นที่สูงและเป็นแนวยาว ทำให้มีประชากรอาศัยอยู่น้อย

๑.๓.๒ แผนที่ตั้งอำเภอ

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอเขาย้อย และอำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอท่ายาง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอเมืองเพชรบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอแก่งกระจาน และอำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

ภูมิอากาศ

มีอากาศร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยไม่ต่างกัน นอกจากตำบลห้วยลึก จะมีอุณหภูมิสูงและต่ำสุดกว่าตำบลอื่นๆ เนื่องจากเป็นที่สูง

เขตการปกครอง

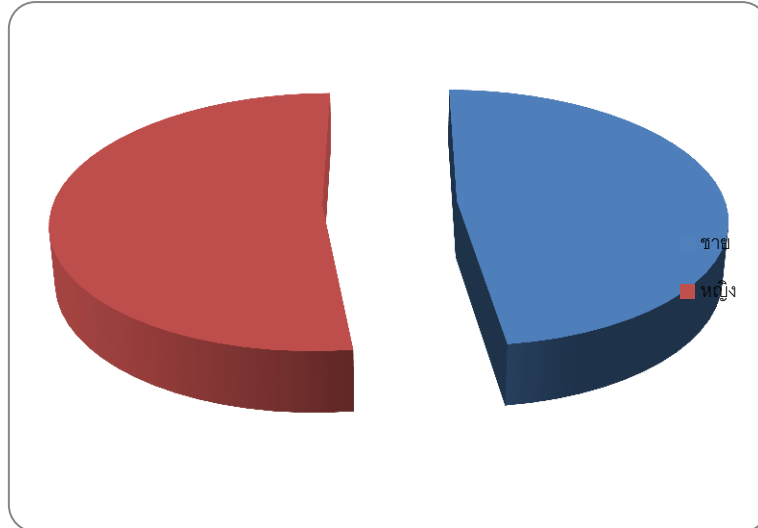
แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๘ ตำบล ๑๑๕ หมู่บ้าน

มีเทศบาลตำบล ๑ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๔ แห่ง ดังนี้

ที่	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
๑	ตำบลบ้านลาด	๘ หมู่	เทศบาลตำบลบ้านลาด
๒	ตำบลท่าเสน	๙ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสน
๓	ตำบลไร่มะขาม	๙ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลไร่มะขาม
๔	ตำบลหนองกะปุ	๙ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุ
๕	ตำบลห้วยซ้อง	๓ หมู่	
๖	ตำบลท่าช้าง	๘ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง
๗	ตำบลไร่สะท้อน	๘ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลไร่สะท้อน
๘	ตำบลหนองกระเจ็ด	๘ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกระเจ็ด
๙	ตำบลสมอพลี	๖ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลสมอพลี
๑๐	ตำบลห้วยลึก	๖ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยลึก
๑๑	ตำบลไร่โคก	๖ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลไร่โคก
๑๒	ตำบลบ้านทาน	๖ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน
๑๓	ตำบลตำหรุ	๖ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลตำหรุ
๑๔	ตำบลถ้ำรงค์	๖ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำรงค์
๑๕	ตำบลโรงเข้	๕ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลโรงเข้
๑๖	ตำบลลาดโพธิ์	๔ หมู่	
๑๗	ตำบลสะพานไกร	๓ หมู่	
๑๘	ตำบลบ้านหาด	๕ หมู่	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหาด
รวม	๑๘ ตำบล	๑๑๕ หมู่บ้าน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๕ แห่ง

จำนวนประชากร

มีประชากร จำนวนทั้งสิ้น ๕๑,๙๑๓ คน แบ่งเป็น ชาย ๒๔,๘๙๑ คน หญิง ๒๗,๐๒๒ คน

ด้านสาธารณสุข

โรงพยาบาลชุมชน	๑	แห่ง คือ
- โรงพยาบาลบ้านลาด หมู่ที่ ๘ ตำบลท่าช้าง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี		
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	๑	แห่ง
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	๑๙	แห่ง

การรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

มีสถานีตำรวจภูธร จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑. สถานีตำรวจภูธรบ้านลาด รับผิดชอบพื้นที่เกือบทั้งหมดของอำเภอบ้านลาด ยกเว้นพื้นที่ในเขตของสถานีตำรวจภูธรไร่สะท้อน

๒. สถานีตำรวจภูธรไร่สะท้อน รับผิดชอบดูแลพื้นที่ตำบลไร่สะท้อน ตำบลหนองกะปูล ตำบลห้วยซ้อง และตำบลห้วยลึก รวม ๔ ตำบล

ศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ อำเภอบ้านลาดมีวัด จำนวน ๓๗ วัด สำนักสงฆ์ จำนวน ๒ แห่ง

การศึกษา

มีสถานศึกษาต่างๆ ดังนี้

๑. โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนบ้านลาดวิทยา
๒. โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๓๔ แห่ง
๓. ระดับอาชีวศึกษา ๑ แห่ง คือ วิทยาลัยการอาชีพบ้านลาด
๔. ศูนย์บริการการศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ๑ แห่ง

อาชีพและรายได้

ชาวอำเภอบ้านลาด มีรายได้เฉลี่ย ๗๗,๔๕๘ บาท/คน/ปี (จากข้อมูล จ.ป.ฐ.ปี ๒๕๕๘) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร ได้แก่ ทำนา ทำไร่ ปลูกไม้ผลและพืชผัก เลี้ยงสัตว์ เช่น โค สุกร ไก่ไข่ ไก่เนื้อ เป็นต้น

ระบบสหกรณ์

ระบบสหกรณ์ มี ๒ ประเภท คือ

๑. สหกรณ์การเกษตรอำเภอบ้านลาด จำกัด ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านลาด มีสมาชิก จำนวน ๘,๕๗๗ คน
๒. สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน ๑๐ แห่ง ได้แก่
 - ๒.๑ สหกรณ์เครดิตยูเนียนวัดใหม่ประเสริฐ จำกัด หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านลาด
 - ๒.๒ สหกรณ์เครดิตยูเนียนวัดป่าแป้น จำกัด หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านลาด
 - ๒.๓ สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านช่อง จำกัด หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองกระเจ็ด
 - ๒.๔ สหกรณ์เครดิตยูเนียนโพธิ์ลอยพัฒนา จำกัด หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองกะป๋
 - ๒.๕ สหกรณ์เครดิตยูเนียนไร่โคกพัฒนา จำกัด หมู่ที่ ๓ ตำบลไร่โคก
 - ๒.๖ สหกรณ์เครดิตยูเนียนศาลาเขื่อน จำกัด หมู่ที่ ๑ ตำบลตำหรุ
 - ๒.๗ สหกรณ์เครดิตยูเนียนโรงเรียนวัดหนองแก จำกัด หมู่ที่ ๕ ตำบลไร่สะท้อน
 - ๒.๘ สหกรณ์เครดิตยูเนียนโรงเข้พัฒนาจำกัด หมู่ที่ ๔ ตำบลโรงเข้
 - ๒.๙ สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านทานสามัคคี จำกัด หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านทาน
 - ๒.๑๐ สหกรณ์เครดิตยูเนียนวัดกุ่มสามัคคี จำกัด หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านหาด

สถาบันการเงิน

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑ แห่ง
๒. ธนาคารออมสิน จำนวน ๒ แห่ง
๓. ธนาคารกรุงไทย ๑ แห่ง
๔. ธนาคารกสิกรไทย ๑ แห่ง
๕. ธนาคารไทยพาณิชย์ ๑ แห่ง
๖. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ๑ แห่ง

ห้างสรรพสินค้า

๑. ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน สาขาเพชรบุรี

ด้านอุตสาหกรรม

โรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา จำนวน ๑ แห่ง

สถานที่ท่องเที่ยว

อำเภอบ้านลาดมีสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งประเภท ศาสนสถาน สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

๑. วัดป่าแป้น ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านลาด มีหลวงพ่อศักดิ์สิทธิ์ เป็นพระพุทธรูปแกะสลักด้วยหิน สมัยทวารวดี อายุประมาณ ๒,๐๐๐ ปี

๒. วัดท่าไชยศิริ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑ ตำบลสมอพลือ มีท่าน้ำวัดท่าไชยศิริ ซึ่งเป็นสถานที่ตักน้ำศักดิ์สิทธิ์ ที่ใช้ในพระราชพิธีต่างๆ ครั้นสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นต้นมา

นอกจากนี้ยังมีสถานที่ ที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้อีก คือ เขาแด่น ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของอำเภอในเขตตำบลห้วยลึก และตำบลห้วยซ้อง โดยเขาแด่น ประกอบด้วยภูเขาน้อยใหญ่รายล้อมจำนวน ๙ ลูก มีแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

๑. น้ำตกผาไทรงาม

๓. น้ำตกเปาโยน

๕. ลานประดู่

๗. ผาซังนอน

๙. อุโมงค์เหมืองแร่

๑๑. ถ้ำผาแดง

๑๓. ลานจักรพรรดิ

๑๕. หุบผาง

๑๗. ลานอ้ออด (หรือผาอ้ออด)

๒. น้ำตกบอมหญ้า

๔. พุ่มดอกกระเจียว

๖. ผาซังร่วง

๘. ลานหินชุมนมพระ

๑๐. ลานหินผาลั่นทม

๑๒. ผาโอง

๑๔. ศาลพ่อปู่แด่น

๑๖. ผาน้ำว้าง

การส่งเสริมการท่องเที่ยว

อำเภอบ้านลาด มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ การจัดงานแข่งขันวัวเทียมเกวียน เป็นประเพณีของอำเภอบ้านลาด ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งในงานพระนครคีรีเมืองเพชร แต่ขณะนี้ได้แยกตัวออกมาจัดเองเป็นเอกเทศ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๒ โดยในงานแข่งขันวัวเทียมเกวียนมีกิจกรรมการแข่งขันต่างๆ มากมาย เช่น การแข่งขันวัวเทียมเกวียน ประเภทความเร็ว วัวเทียมเกวียนประเภทสวยงาม การแข่งขันวัวลาน การล้มนวด้วยมือเปล่า การแข่งขันจับหมู การเฆาะตาล กินลูกตาล ปีนต้นตาล กิจกรรมประกวดภาพถ่ายวิถีบ้านลาด เป็นต้น

ทรัพยากรธรรมชาติ

อำเภอบ้านลาด มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ได้แก่

๑. ทรัพยากรน้ำ

- มีแม่น้ำเพชรบุรี ไหลผ่านตำบลตำหรุ ถ้ำรงค์ ท่าเสน บ้านลาด และสมอพลีอ รวม ระยะทางประมาณ ๘ กิโลเมตร พื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่เศษ
- มีคลองชลประทาน สายใหญ่จำนวน ๕ สาย ความยาวประมาณ ๓๕ กิโลเมตร พื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณกว่า ๒๑,๘๖๕ ไร่

๒. ทรัพยากรป่าไม้

มีป่าสงวนแห่งชาติอยู่ในเขตพื้นที่ของอำเภอรวม ๓ แห่ง

- ป่าบอมตะโก ตำบลไรโคก เนื้อที่ ๕๑ ไร่
- ป่าเขาถ้ำรงค์และหนองช้างตาย ตำบลตำหรุ และตำบลไรมะขาม เนื้อที่ ๗๕๐ ไร่
- ป่ายางหัก – เขานุ่ม อยู่ในเขตอำเภอยาง่าง บ้านลาด หนองหญ้าปล้อง เขาย้อย เนื้อที่ ๘๑,๘๑๕ ไร่

๓. แหล่งแร่

- แร่จุลแฟรม อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลห้วยลึก (ปัจจุบันหมดสัมปทาน)

ผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงของอำเภอ

ผลิตภัณฑ์ไม้ตาล ผ้าบาติก ข้าวตู ขนมห่มอแกง ลูกตาลลอยแก้วกระป๋อง ขนมห่มตาล